

ประโยค ป.ธ.๔
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔

๑. เต ตโย อณวมณณํ สณฺญาเปตฺตํ นาสกฺขีสุ ฯ ตทณฺเณสุ ปน มนุสฺเสสุ
 เอกจฺเจ เตลฺลํ วจันํ คณฺหีสุ เอกจฺเจ น คณฺหีสุ เย น คณฺหีสุ เต เตหิ สทฺธิ
 วิวทิสฺสุ ฯ เย ทิฏฺฐมฺงคฺลิกสฺส วจันํ คณฺหีสุ เต ทิฏฺฐจฺเยว มฺงคฺลนฺติ คตา เย อิตเรลฺลํ
 วจันํ คณฺหีสุ เต สุตฺตฺเยว มฺงคฺลํ มุตฺตฺเยว มฺงคฺลนฺติ คตา ฯ เอวมยํ มฺงคฺลกถา
 สกฺลชมฺพุทฺธิเป ปากฺกาว ฯ อถ สกฺลชมฺพุทฺธิเป มนุสฺสา คุมฺพคุมฺพา หุตฺวา กิ ญ โข
 มฺงคฺลนฺติ มฺงคฺลानิ จินฺตยีสฺสุ ฯ เตลฺลํ มนุสฺसानํ อารกฺขเทวตาปิ มนุสฺสโต ตํ กถํ
 สุตฺวา ตเถว มฺงคฺลानิ จินฺตยีสฺสุ ฯ เอเตเนว อุปาเยน มนุสฺसानํ อารกฺขเทวตานํ มิตฺตา
 ภูมฺมเทวตา ตาลํ มิตฺตา อากาสกฺกเทวตา ตาลํ มิตฺตา จาตุมฺมหาราชิกา เทวตา
 ฯเปฯ สฺุทฺสฺสีเทวตานํ มิตฺตา อกนิฏฺฐเทวตาติ ตโต ตโต ตํ กถํ สุตฺวา
 คุมฺพคุมฺพา หุตฺวา เทวพฺรหฺมาโน มฺงคฺลानิ จินฺตยีสฺสุ ฯ เอวํ ยาวทสฺสทฺสจกฺกวาเฟสฺสุ
 สพฺพตฺถ มฺงคฺลจินฺตา อุทฺปาติ ฯ อุปฺปนฺนา จ สวา อิทํ มฺงคฺลนฺติ วินิจฺฉยมปฺปตฺตาเยว
 ทฺวาทสฺ วสฺสานิ อฏฺฐจาลิ ฯ ตทา สพฺเพ เทวมนุสฺสา จเปตฺวา อริยสาวเก ทิฏฺฐสฺสุต-
 มฺุตวเสน ติธา ภินฺนา ฯ เอโกปิ อิทเมว มฺงคฺลนฺติ ยถาภฺจฺจโต นิฏฺฐจฺจโต นาโหสิ ฯ
 (มฺงคฺลตฺถทีปนิยา ปรฺจฺจโม ภาโค ข้อ ๓ - ๔)

๒. โย ปน อติสัิตาทีนึ อปทึลึิตวา กมฺมนฺเต น กโรติ ฯ กถึ ฯ มนุสฺเสหึ
 กาลสุเสว วุฏฺฏาย เอถ โภ กมฺมนฺตึ คจฺจมาติ วุตฺเต อติสัิตนฺตาว อฏฺฐึนึ
 ภึชฺชนฺติ คจฺจถ ตุมฺเห ปจฺจา ชานึสฺสามึติ อคฺคึ ตเปนฺโต นึลึนฺโน กมฺมนฺเต
 กาทึ น คจฺจติ ฯ อติอุณฺหาทีสุปี เอเสว นโย ฯ โส อตฺตโน อลสฺตาย กมฺมนฺเต
 อากุเล กโรติ นาม ฯ ตาทึโส หึ โภคโต ปรีหายติ ฯ เตนาห ภควา อติสัิตนฺติ
 กมฺมึ น กโรติ อติอุณฺหนฺติ อติสายนฺติ อติปาโตติ อติจฺจาทิตติ อติปีปาลึโตติ
 กมฺมึ น กโรติ ตสฺส เอวึ กึจฺจาปเทสพฺหุลสฺส วิหฺรโต อนุปรนฺนา เจว โภคา
 นุปรชฺชนฺติ อุปรนฺนา จ โภคา ปรีกฺขยึ คจฺจนฺตึติ ฯ ตาทึเส หึ ธนानึ อติกฺกมฺนฺติ ฯ
 เตนาห ภควา

อติสัิตํ อติอุณฺหํ อติสายมึทํ อหุ
 อิติ วิสฺสฏฺฐกมฺมนฺเต อตฺถา อจฺเจนฺติ มาถนเวติ ฯ

(มจฺจลตฺถทีปนึยา ปจฺจโม ภาคอ ช่อ ๔๑๐ - ๔๑๑)

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มครเป็นไทย

๑. ชายทั้งสามคนนั้น ไม่อาจยังกันและกันให้ยินยอมได้ ๑ ฝ่ายบรรดามนุษย์ เหล่าอื่นจากสามคนนั้น บางพวกเชื่อคำของชายเหล่านั้น บางพวกไม่เชื่อ พวกที่ไม่เชื่อ ก็เถียงกับพวกที่เชื่อเหล่านั้น ๑ พวกที่เชื่อคำของนายทิวฐุมังคลิกะ (เชื่อในสิ่งที่เห็นแล้วเป็น มงคล) ก็ถึงความตกลงใจ “เชื่อถือ” ว่า รูปที่เห็นแล้วเท่านั้นเป็นมงคล พวกที่เชื่อคำของ อีก สองคนนอกนี้ ก็ถึงความตกลงใจว่า เสียงที่ฟังแล้วเท่านั้น เป็นมงคล อารมณ์ที่รับรู้ แล้วเท่านั้น เป็นมงคล ๑ เรื่องมงคลนี้ ปรากฏไปทั่วชมพูทวีป ด้วยประการฉะนี้ ๑

ครั้งนั้น พวกมนุษย์ในชมพูทวีปทั้งสิ้น พากันคิดมงคลเป็นพวก ๆ ว่าอะไรหนอ แล เป็นมงคล ๑ แม้พวกเทวดาผู้รักษามนุษย์เหล่านั้น ฟังถ้อยคำนั้นจากมนุษย์แล้ว ก็พากันคิดมงคลอย่างนั้นเหมือนกัน ๑ โดยอุบายนั้นนั้นแลพวกภุมมเทวดา (เทวดาประจำพื้นดิน) มิตรของพวกเทวดาผู้รักษามนุษย์ทั้งหลาย พวกเทวดาชั้นจาตุมหาราช มิตรของ พวกภุมมเทวดาเหล่านั้น ฯลฯ พวกอกนิฏฐเทวดา (เทวดาชั้นอกนิฏฐะ) มิตรของพวกสุทัสสีเทวดา รวมความว่า พวกเทวดาและพรหม ฟังถ้อยคำนั้นจากมิตรของตนนั้น ๆ แล้วก็พากันคิดมงคลเป็นพวก ๆ ๑ การคิดมงคล ได้เกิดขึ้นแล้วในที่ทุกสถาน จนถึงในหมีนัจจรวาล ด้วยประการฉะนี้ ๑ ก็การคิดมงคลซึ่งเกิดขึ้นแล้วนั้น ยังไม่ถึงการตัดสินเด็ดขาดว่า นี่เป็นมงคลดังนี้ ได้ตั้งอยู่ตลอดสิบสองปี ๑ ในกาลนั้น เทวดาและมนุษย์ทั้งหมดเว้นอริยสาวกทั้งหลาย แยกกันเป็นสามพวก ด้วยอำนาจทิวฐุมังคละ สุตมงคล และมุตมงคล ๑ แม้บุคคลผู้หนึ่ง ซึ่งตกลงใจตามความเป็นจริงว่า นี่เท่านั้น เป็นมงคล ดังนี้ มิได้มีแล้ว ๑

๒. อนึ่ง ผู้ใด อ้างเหตุทั้งหลายมีหนวหนักเป็นต้น แล้วไม่ทำงานทั้งหลาย
อ้างอย่างไร ? คือ เมื่อมนุษย์ทั้งหลาย ลุกขึ้นแต่เช้าตรู่ กล่าวว่าผู้เจริญ พวกท่าน จงมา
เถิด เราทั้งหลาย จะไป (ทำ) งาน เขากล่าว (ตอบ) ว่า ยังหนาวจัด กระดุกทั้งหลายจะแตก
ท่านทั้งหลายไปเถิด เราจักรู้ภายหลัง ดังนี้ นั่งผิงไฟอยู่ ไม่ไปทำงานทั้งหลาย ฯ แม้
ในข้ออ้างทั้งหลายมีร้อนหนักเป็นต้น ก็มีนัยนี้เหมือนกัน ฯ ผู้หนึ่ง ชื่อว่า ทำการงานทั้งหลาย
ให้อาภูล เพราะความที่ตนเป็นคนเกียจคร้าน ฯ จริงอยู่ ผู้เช่นนั้น ย่อมเสื่อมจากโภคะ ฯ
ด้วยเหตุนี้พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงตรัสว่า (ผู้ใด) ไม่ทำงาน ด้วยอ้างว่า หนวหนัก ไม่
ทำงาน ด้วยอ้างว่า ร้อนหนัก ว่า เย็นหนัก ว่า ใช้น้ำ ว่า หิวหนัก ว่า กระจายหนัก (ไม่ทำการ
งาน) เมื่อผู้หนึ่งมากไปด้วยการอ้างกิจอย่างนี้อยู่ โภคะทั้งหลายที่ยังไม่เกิดขึ้น ก็จะไม่เกิด
ขึ้น และโภคะทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้ว ก็ย่อมถึงความสิ้นไป ฯ แท้จริง ทรัพย์ทั้งหลาย ย่อม
ล่วงเลยชนทั้งหลายผู้เช่นนั้น ฯ ด้วยเหตุนี้พระผู้มีพระภาค จึงตรัสว่า

ประโยชน์ทั้งหลาย ย่อมล่วงเลยมาณพทั้งหลาย

ผู้สละการงาน ด้วยอ้างว่า เวลานี้ หนวหนัก

เวลานี้ ร้อนหนัก เวลานี้ เย็นหนัก ฯ